

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 93. An ille excusetur, qui creditori donavit aliquid, immemor debiti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

fuisse, non teneor dimittere vel aliquid restituere, *Less. Dicast.* d. 10. n. 173. 4. Si Minor acceperit pecuniam mutuam, quam totam in luxum & lasciviam profuderit, nil tenetur restituere, beneficio L. 2. Cod. *De filiofamilias*, *Less.* in auct. v. *Sponsalia* cas. 2. Quod etiam aliàs tenetur, uti dicemus à n. 666. De excusatione per iuramentum decisorium, videri potest *ff.* t. 4. d. 3. n. 301.

452 Q. 93. An ille excusetur, qui creditori donavit aliquam rem, immemor debiti, v. g. si Cajus debuerit Titio 100 aureos, & postea debiti immemor totidem donaverit Titio, an censeri debeat liber debito. *R.* Negant *Salas*, *Lop. Bonac. Sanch.* l. 1. c. 13. n. 11. item *ff.* n. 304., nisi ex manifestis conjecturis colligatur voluisse habere pro soluto. *Et* contrà affirmant *Rebell.* & *Diana* p. 5. t. 13. l. 94., idemque defendit *Carden.* in 1. crisi d. 64. l. n. 24., quia Cajus præsumitur voluisse extinguere obligationem graviolem, sicuti qui ex justitia tenetur orare Horas, si oret ex mera devotione, censetur satisfacisse. Sed videtur sic distinguendum, si ita fuit comparatus, ut quamvis fuisset immemor debiti, nihilominus donare voluisset hoc, & postea solvere alterum, tenendum est cum prima sententia; si autem tum non donasset, sed dedisset pro soluto, tenendum est cum secunda; id autem colligendum est ex circumstantiis, consideratâ causâ nunc tradendi. *Si dicatur*, debito certo non satisfieri solutione tantum probabili, qualis hæc est: *Respondet Carden.*, debito certo satisfieri posse solutione tantum probabili probabilitate juris, licet non probabili tantum probabilitate facti; tum autem solutio est

est probabilis probabilitate facti, quando non est certum, sed tantum probabile, id esse præstitum, quod secundum se est æquale debito; è contrà tum solutio est probabilis probabilitate juris, quando certum est hoc esse præstitum, quod secundum se est æquale debito, sed tantum probabile est præstationem illam esse veram solutionem debiti: per hanc solutionem probabilem docet *Carden.* satisfieri debito certo, non autem per illam, si enim probabilitas cadat supra speculationem facti, sive supra traditionem 100 aureorum, cum hoc factum traditionis sit incertum, non potest extinguere debitum certum, è contrà si traditio sit certa & probabilitas tantum cadat supra æqualitatem reparatam vi istius traditionis, cum jam probabile sit per traditionem illam haberi æqualitatem justitiæ, hoc videtur satis esse ad delendum debitum certum: & hæc videntur conformiter dici ad illa, quæ retulimus l. 1. à n. 600. Vide tamen dicenda n. 571.

Q. 94. An excusetur, qui solvit creditori credito- 453
vis. R. §. 1. *Med. Silv. Ang. Valent. Less. Dicast. d.*
10. n. 120. absolutè dicunt me pro foro conscientie liberari, si solvam creditori mei creditoris: quod verum est, si debita sint ejusdem rationis, nec fit alius creditor præferendus, quia tum solvendo creditori tuo acquiro jus, quod habet creditor tuus contra te, atqui hoc jus, & illud, quod tu contra me habes, sunt æqualia, uti suppono, ergo jam inter jura illa est posita compensatio sive æqualitas: *Bartolus* tamen dicit pro foro externo non valere, nisi vel res, quam solvo, sit aliquo modo obligata creditori tuo, uti si conduxisti à te domum, quam tu conduxisti ab illo, res

T 2

enim